

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 16 april 2015

MEDITATIE

De Levensvorst staande aan de oever van de zee van Tibérias

Als het nu morgenstond geworden was, stond Jezus op de oever. Daar staat Hij! De Levensvorst in al Zijn opstandingsglorie. De verhoogde Immanuël. Hij heeft vaste grond onder de voeten.

Hij is de zee van Gods gramschap en toorn door. Hoe groot en schitterend is Zijn eer. God de Vader heeft Hem opgewekt en Hem heerlijkheid gegeven. Hij heeft de heiligheid duur verworven. Maar Hij gaat die zaligheid ook toepassen door Zijn Geest. Als die getrouwe Herder gaat Hij Zijn dwaze schapen opzoeken en vergaderen. Hij is met eeuwige liefdesbanden aan de Zijnen verbonden. Hij zal verschijnen tot hunlieder vreugde.

In Galiléa zal Hij Zich openbaren. Een en andermaal was het gezegd. Maar de Heere komt altijd op Zijn tijd. Niet

En als het nu morgenstond geworden was, stond Jezus op den oever; doch de discipelen wisten niet dat het Jezus was.

Johannes 21:4

op onze tijd. Hij komt Zijn discipelen, zeven in getal, te hulp. Na een nacht van zorgen en moeite. Van strijd en aanvechting. Maar als zij uitgewerkt zijn, dan komt Hij. Zo is het altijd. Zo is het nog in de leidingen die God met Zijn volk houdt. Dan is er werk voor Hem. Dan is er plaats voor Hem. Dan gaat Hij Zich openbaren als een volkomen Zaligmaker. Dat zien we zo duidelijk in deze wonderlijke geschiedenis van de openbaring van Jezus aan de zee van Tibérias.

Vol goede moed waren zij begonnen. Petrus had gezegd: ik ga vissen. Wij gaan ook met u! was het antwoord. En je hoeft hen niet te vertellen hoe je vissen moet. Vissers van professie. En vissen doe je 's nachts! Zo gaan ze het visrijke meer op. Om weldra de netten uit te gooien. Op hoop van zegen. Maar dat valt tegen. Lege netten! Wat doe je dan? Nog eens proberen. Nog eens de netten uitgooien. Maar weer niets anders dan wat afval en slijk. Nee, het gaat niet. Er staat zo: in die nacht vingen zij niets. Hoe zij zich ook inspannen, zij krijgen het niet gedaan. Wat is dat moedbenemend. Het is de nacht waarin zij moeten leren, dat zij uit en van zichzelf niets kunnen. Ook in het geestelijke leven. In deze geschiedenis ligt ook een bredere strekking. Er gaat aan de openbaring van Christus wat vooraf. Aan de

openbaring van de Heere Jezus gaat een bange nacht van zorg en moeite vooraf. Zodat het lijkt alsof alles nutteloos is. Zodat je met Asaf zegt: Heeft God vergeten genadig te zijn? Heeft Hij Zijn barmhartigheden door toorn toegesloten? O, die nacht van schuld en zonde. Komen er mensen, die zeggen: Jezus leeft, Hij is opgestaan - er is niets anders dan duisternis. De nacht waarin het recht van God op de ziel drukt en het klinkt: betaal mij wat gij schuldigt zijt.

Waarom vangen zij niets? Is het omdat er geen vis meer zit in de zee van Tibérias? Waren zij het vissen toch wat verleerd? O nee, daar ligt niet de oorzaak. Het is de hand van de Heere Die alle dingen bestuurt. Wiens toezicht over alles gaat. Die hemel en aarde instandhoudt en wat de paden der zee doorwandelt. Die de vissen zo bestuurd dat zij de netten voorbijgingen. Maar waarom laat Hij hen zo tobben? Hij wilde hen beproeven. Wat moeten zij nog veel leren en nog veel meer afleren. Hij laat hen eerst gevoelen dat zij niets kunnen. Zonder Hem tot niets in staat. En dan betoont Hij Zijn almacht. Want Hij regeert en zal Zijn almacht tonen.

En zo gaat de lange nacht voorbij. Terwijl er nog geen visje gevangen is. Ze vissen door tot de vroege morgen. Zonder resultaat. Het vissersverstand zegt: nu is het te laat, want als het eenmaal dag is, dan is de beste tijd voorbij. Maar dan komt Jezus. Als wij het niet meer weten, als wij uitgetobd zijn, als wij aan het einde gebracht zijn van al ons kennen en kunnen, dan komt de Heere. Langs de weg van beproeving. Door een weg van onmogelijkheid heen. Zij herkennen Hem eerst niet. Zij wisten niet dat het Jezus was. Maar Hij heeft hen gezien. Hij kent al hun vragen en moeite. Hun bloed, hun tranen en hun lijden zijn dierbaar in Zijn oog. Nog even en Hij gaat de nacht verdrijven: Nauw rijst des morgens vroeg de dag, of God verleent in plaats van lijden, weer stof tot juichen en verblijden!

Groningen,

ds. J.B. Zippro

Inhoud

- 1 De Levensvorst staande aan de oever van de zee van Tibérias
- 2 Gemeenschap der heiligen (1)
- 3 Meelezen in Het Schatboek (16)
- 4 Geestelijke registers (2)
- 5 Even maar...
- 6 The Passion)
- 7 Jubileum: Eben-Haëzer
- 8 De Middelaar (2)
- 9 Bijbelverspreiding: Commissie Dordrecht opgeheven...
...maar Gods werk gaat door!
- 10 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 11 Kerkdiensten

93e jaargang

Nr. 29

Gemeenschap der heiligen

De Kerk met een hoofdletter

We leven in een tijd, die weleens genoemd is het "ik-tijdperk". Het is een tijd van individualisme. Ieder leeft voor zichzelf. Als ik het maar goed heb. Als ik maar genieten kan. Als ik maar geen gedeelte van mijn salaris moet inleveren. Is dat niet het beeld van veel mensen?

Gelukkig is er door Gods algemene goedheid nog meelevens met elkaar. Daar zijn nog voorbeelden van. Maar toch..., wat kunnen we gemakkelijk langs elkaar heen leven. In de wereld, maar ook in de kerk. Dat laatste is nog het ergste. In de kerk zou het anders moeten zijn. Een kerkelijke gemeente is een gemeenschap als het goed is. Dat brengt ons bij wat in onze apostolische geloofsbelijdenis wordt aangeduid als "de gemeenschap der heiligen".

Artikel 9 van de twaalf artikelen luidt als volgt: *'Ik geloof een heilige, algemene, christelijke kerk, de gemeenschap der heiligen'*. De gemeenschap der heiligen wordt dus nauw verbonden met de kerk. In de kerk wordt de gemeenschap der heiligen beleefd. Een kerk zonder de gemeenschap der heiligen is geen kerk.

Welke kerk wordt hier bedoeld? Laat de Nederlandse Geloofsbelijdenis het maar zeggen: *'een heilige vergadering der ware Christ-gelovigen, al hun zaligheid verwachende in Jezus Christus'* (art. 27 NGB). In een ander artikel zegt de belijdenis: *'een verzameling dergenen, die zalig worden'* (art. 28 NGB).

Het gaat hier dus om de Kerk met een hoofdletter, de onzichtbare kerk, de gemeenschap van Gods kinderen. Als we de Heere niet vrezen, als Gods werk niet in ons hart is, dan horen we niet bij die heiligen.

Daaruit blijkt wel dat de gemeenschap der heiligen niet bestaat uit wat gezelligheid in de gemeente. Er wordt in onze gemeente met elkaar meegeleefd, er is een goede onderlinge band, er wordt zo meegeleefd met de zieken. Dat zijn op zichzelf goede zaken, die we mogen waarderen. Maar de gemeenschap der heiligen is iets wat veel dieper gaat. Het gaat hier over de gemeenschap tussen Gods kinderen, de band die hen samenbindt.

Heiligen niet in zichzelf

De lidmaten van die Kerk worden

dus "heiligen" genoemd. 'Gij zijt een heilig volk' (zie 1 Petr. 2:9). Wil dat nu zeggen dat het hier gaat om mensen zonder zonde? Vraag dat maar aan Gods kinderen. Ze hebben de droefheid over hun zonden leren kennen. Ze zouden de zonden in hun leven zo graag willen uitroeien met wortel en tak, maar de strijd tegen hun inwonend verderf blijft. Er zijn wel eens ogenblikken, en dat zijn niet de slechtste, dat Gods kinderen ernaar verlangen om verlost te mogen worden van de zonde en heilig voor God te mogen leven. Maar dat is bewaard voor het Kanaän hier boven.

Wie zijn dan die heiligen? Het woord "heilig" heeft in het Woord van God vaak de betekenis van "afgezonderd". De heilige vaten in de tempel waren afgezonderd voor de dienst des Heeren. De heiligen vormen een afgezonderd volk, een volk van vreemdelingen hier op aarde, dat met de wereld niet meer mee kan.

Is dat nog te zien? De grenzen tussen kerk en wereld vervagen zo! Als we de Heere vrezen, dan is dat te zien aan heel onze levenswandel. Dan is er een andere droefheid dan van de wereld, een andere blijdschap, een ander verlangen.

Heilig in Christus

Hoe kunnen zondaren in de Schrift heiligen genoemd worden? Ze zijn niet heilig in zichzelf. Ze zijn heilig in Christus. Daar ligt het geheim van hun leven. Daar ligt ook het hart van de gemeenschap der heiligen. Het zijn in zichzelf "onheilige heiligen"

We leven in het 'ik-tijdperk', een tijd van individualisme. Ieder leeft voor zichzelf.

(Kohlbrugge). In zichzelf zijn ze niet heilig, maar leren ze zichzelf al meer kennen als onheiligen. Als het licht van Gods heiligheid en alwetendheid ons leven doorschijnt, dan blijft er enkel onheiligheid over, dan gaan we met Jesaja belijden, dat we moeten vergaan omdat we onrein van lippen zijn. De heiligheid van de gemeente Gods ligt alleen in Christus. Waar alle gronden en steunsels voor God wegvallen wordt Christus de grond van onze hoop, als Hij Zich openbaart en wegschenkt aan het hart en het geloof Hem omhelzen mag.

Weet u hoe het met die heiligen is? Al mogen ze weten voor rekening van Christus te liggen, in zichzelf blijven zij onheiligen. De bruid in het Hooglied heeft het gezegd: 'Ik ben zwart, doch liefelijk' (Hoogl.1:5). Zwart in zichzelf en toch liefelijk, maar dan in een ander, in die grote Ander, in Jezus Christus. De Heere ziet Zijn volk aan in Christus, in Zijn verdiensten, in Zijn gerechtigheid, in Zijn heiligheid. Bekleed met de borggerechtigheid van Christus is de zonde van Zijn kind in Gods ogen bedekt met die gerechtigheid. In Christus ziet de Heere geen zonde meer in Zijn Jakob en geen overtreding in Zijn Israël. Dan kunnen zondaren heiligen worden genoemd. Alleen in Christus. Alleen daar ligt het hart van de gemeenschap der heiligen. In de gemeenschap met Christus.

(wordt vervolgd)

Zeist, ds. J.J. van Eckeveld

*De enige troost is nodig
te weten: om onze
zaligheid, opdat wij in
alle aanvechtingen en
worstelingen niet zouden
bezwijken of wanhopen.
En om God te prijzen in dit
en in het toekomstige leven.
Daartoe is de mens immers
geschapen.*

Zondag 1

Zacharias Ursinus

MEELEZEN IN HET SCHATBOEK

Zondag 13:
Onze Heere

16

In de twee vorige Zondagen is ons geleerd de Zaligmaker van Naam te kennen. Nu moeten wij Hem nog verder en ook vooral kennen als Persoon. De Persoon van de Zaligmaker bestaat uit de Goddelijke en de menselijke natuur. De Goddelijke natuur van de Zaligmaker wordt uitgedrukt in de Artikelen des geloofs, als Hij **Gods eniggeboren Zoon, onze Heere** genoemd wordt.

In deze Zondag wordt van de Persoon van de Zaligmaker Jezus Christus verklaard waarom Hij genoemd wordt:

I. 'Gods eniggeboren Zoon', in vraag 33.

II. 'Onze Heere', in vraag 34.

We beperken ons nu tot vraag 34. Vanaf pagina 463 lezen we over het waarom Hij is **onze Heere**.

Er zijn vier oorzaken waarom Christus een Heere is over alle schepselen en in het bijzonder over Zijn Kerk:

Over alle schepselen

'Christus is onze Heere *door het recht van de schepping en onderhouding*. Dit heeft Hij met de Vader en de Heilige Geest gemeenschappelijk. Door Hem en de Heilige Geest heeft de Vader alle dingen geschapen, en onderhoudt en regeert Hij alle geschapen dingen in Zijn voorzienigheid.

Deze heerschappij is zeer algemeen, omdat ze zich niet uitstrekt tot de mensen alleen, maar tot alle schepselen en zelfs tot de duivelen.'

Over Zijn Kerk

'Christus is onze Heere *door het recht van de verlossing*, dat Hem eigen is. Hij alleen is de Middelaar, Die ons door Zijn bloed uit de heerschappij van de satan teruggekocht of verlost, en ons Zijn eigendom gemaakt heeft.

Deze manier van verlossing is het kostbaarste, want het is veel meer om iemand met zijn eigen bloed dan met geld te verlossen. Daarom is dit recht van heerschappij dat Hij over ons heeft, ook het grootste. Wij waren van nature kinderen des toorns, vijanden van God en eigendom van de satan. Maar door ons van zijn tirannie te verlossen en ons, die waardig waren dat Hij ons verloren zou laten gaan, zalig te maken, heeft Hij ons tot kinderen van God en tot Zijn dienstknechten gemaakt.

Christus is onze Heere *door het recht van de bewaring*. Hij beschermt ons tot het einde toe en bewaart ons tot het eeuwige leven, want Hij behoedt niet alleen onze lichamen voor alle tegenspoeden, maar ook onze zielen voor de zonden. De verlossing moet niet alleen verstaan worden van de eerste verlossing uit de heerschappij van de satan, maar ook van de voortdurende bewaring en volmaking van de weldaden.

Christus is onze Heere *door het recht van de verordening* tot de heerschappij over Zijn gemeente, omdat Hij door de Vader op een bijzondere manier over Zijn gemeente gesteld is.

Christus is niet alleen onze Heere omdat Hij ons zalig gemaakt heeft, dus omdat Hij ons van de vijanden verlost en ons van vijanden tot kinderen Gods gemaakt heeft, maar ook omdat de eeuwige Vader ons aan Hem gegeven en Hem over ons gesteld heeft tot een Vorst, Koning en Hoofd.'

Is deze Koning ons al van Israëls God gegeven?

Uit: Zondag 13; HET SCHATBOEK, Z. Ursinus, deel 1; Gebr. Koster, Barneveld 2013

Geestelijke registers

En dan nu het beeld van de geestelijke registers. Ik zal u er enkele noemen. Maar vooraf wil ik u wel dit zeggen: Het gaat in wezen allemaal aan. En hoewel niemand deze registers in eigen beheer heeft, het is voor ieder noodzakelijk ze te kennen door de genade van Gods Geest.

1. Het eerste geestelijke register dat genoemd moet worden heet: *Gods eer*. Van dit grondregister lezen we: 'Hetzij dan dat gij lieden eet, hetzij dat gij drinkt, hetzij dat gij iets anders doet, doet het al ter ere Gods' (1 Kor. 10:31). Onder dat 'iets anders doen' behoort natuurlijk ook en juist het begeleiden van de gemeentezang. Nu is het zo dat we wel over Gods eer kunnen spreken, maar de werkelijkheid is dat we dit register door eigen schuld kwijtgeraakt zijn. Er staat bij ons van nature altijd een ander register open dat 'zichzelf bedoelen' heet. Laten we eerlijk zijn, ook op de orgelbank zitten we er voortdurend met onszelf tussen. Het is een wonder als het anders is. Laten we bang zijn van onszelf, zeker in de eredienst - op en onder de kansel, op de orgelbank en waar ook.

2. Een ander register dat nauw met het eerste samenhangt is *ootmoed*. Een bijzonder lieflijk register. Ootmoed ontspant, want dan gaat het niet meer om mij. Ootmoed verlost van bepaalde idealen waaraan ik zou moeten voldoen, maar waar ik de capaciteiten niet voor heb. Dan zie ik dat er verscheidenheid van gaven is. Dan denk ik: Ik heb mijn eigen talentje. Dát moet ik gebruiken en dáármee moet ik woekeren, maar ik hoef niet te spelen alsof ik twee of vijf talenten heb. Een mens is immers maar aangenaam in hetgeen hij heeft en niet in hetgeen hij niet heeft. Laat ik tevreden zijn met wat ik kan en niet hoger grijpen dan ik kan. Het is beter dat ik het eenvoudige goed speel dan dat ik het moeilijkere slecht speel.

3. Vervolgens denken we aan het geestelijke register *geen ergernis geven*. Bij het geven en nemen van ergernis gaat het vaak om middelmatige zaken. Het gebeurt ook vaak onwetend. Een middelmatige zaak is namelijk voor de één goed en geoorloofd, terwijl de ander meent dat het niet goed en dus ongeoorloofd is. Nu kan het gebeuren dat een organist

tijdens de eredienst bepaalde muziek speelt die voor hemzelf vol muzikale uitdrukingskracht is. Hij verheugt zich er op het tijdens de eredienst ten gehore te brengen. Maar hij heeft er geen erg in dat een deel van de gemeenteleden die muziek niet kan waarderen. Hoe onterecht dat ook kan zijn, maar dán komt het er op aan geen ergernis te geven. Om in de praktijk te brengen: 'Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar alle dingen zijn niet oorbaar...' (1 Kor. 6:11). Om dan te bedenken dat ikzelf geleidelijk aan deze muziek ben gaan wennen, ook tijd nodig had om die muziek mij eigen te maken. En natuurlijk, thuis of als de kerk leeg is, kan ik die muziek zoveel spelen als ik wil - dan geldt: '...

Een organist moet en mag niet anders willen dan dienstbaar te zijn tot opbouw van de gemeente - dienstbaar tot de geestelijke opbouw. Dat heeft alles te maken met Gods kinderen en hun geestelijk leven.

alle dingen zijn mij geoorloofd, maar ik zal onder de macht van geen mij laten brengen'. Maar nu speel ik in de eredienst en ik begrijp dat velen niet aan deze muziek gewend zijn, er ook niet aan zullen wennen na twee of drie keer. Daarom doe ik een stapje terug; een stapje terug in christelijke liefde tot de naaste. En als het nodig blijkt, doe ik twee stapjes terug, want ergernis geven tijdens de eredienst is wel het laatste wat ik wil. Zoals er staat in 1 Korinthe 10:24: 'Niemand zoeke wat zijns zelfs is; maar een iegelijk zoeke wat des anderen is'. Zou dit register meer openstaan, ik ben er van overtuigd dat veel conflicten worden voorkomen of in de kiem gesmoord.

4. Een ander geestelijk register heet *stichtende de één de ander*. Het kan namelijk zijn dat er geen ergernis gegeven wordt, maar dat is nog niet hetzelfde als het stichten van onze naaste. Onze naaste stichten is meer. *Stichten* is overigens niet iets gemoeelijks of weeks of wat men er soms ook van maakt. Stichten betekent *opbouwen*. Daarvan lezen we: 'Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar alle

Er staat bij ons van nature altijd een ander register open dat 'zichzelf bedoelen' heet.

dingen zijn niet oorbaar; alle dingen zijn mij geoorloofd, maar alle dingen stichten niet' - bouwen niet op (1 Kor. 10:23).

Paulus zegt: 'Dat dan een iegelijk van ons [zijn] naaste behage ten goede, tot stichting. Want ook Christus heeft Zichzelven niet behaagd' (Rom. 15:2). En: '...zo zoekt dat gij moogt overvloedig zijn tot stichting der gemeente' (1 Kor. 14:12).

Een organist moet en mag niet anders willen dan dienstbaar te zijn tot opbouw van de gemeente - dienstbaar

tot de geestelijke opbouw. Dat heeft alles te maken met Gods kinderen en hun geestelijk leven.

5. Ten slotte wijs ik u op het geestelijke register dat *eenvoudigheid* heet. In Kolossenzen 3:22 stelt de apostel het behagen van mensen tegenover de eenvoudigheid van het hart. Die eenvoudigheid heeft alles te maken met oprechtheid, matigheid en ongekunsteld te werk gaan.

Gustav Leonard was een begaafd organist van de Waalse kerk in Amster-

dam. Toen aan hem gevraagd werd hoe hij met zijn orgelspel invulling gaf aan de eredienst, zei hij: 'Ik heb het altijd sober gehouden'. Degenen die naar de kerk gingen om Feike Asma te horen spelen, waren weleens teleurgesteld. Asma zei: 'In de eredienst houd ik mijn voorspelen kort'.

(wordt vervolgd)

Genemuiden,

ds. C. Hogchem

Even maar...

Westminster

We kennen de belijdenis van Heidelberg (onze Heidelbergse Catechismus) en de belijdenis van Dordrecht (onze Dordtse Leeregels). Maar wat zegt Westminster u? Daar zijn namelijk in de bloeitijd van de kerk in Engeland en Schotland op een wonderlijke manier, te midden van grote politieke en kerkelijke strijd, kerkelijke geschriften ontstaan, die getuigen van een gezamenlijk eerbiedig luisteren naar de Schrift. Indrukwekkend, hoe men het geheel van de Heilige Schrift laat (uit)spreken aangaande leer en leven. In de diepten van de genadedoorleving en in de breedte van het hele dagelijkse leven.

Deze zorgvuldige Schriftgebondenheid maakt het zo aantrekkelijk en tijdloos. Juist in een tijd, waarin ieder doet en zegt wat goed is in eigen ogen. Het individualisme en de mondigheid alom. Daarom ook vanwege deze getrouwheid aan de Schriften is het wonderlijk te merken de geweldige overeenstemming met de leer die naar de godzaligheid is, die we met ons voorgeslacht van harte beminnen. Nu lezen we het eens uit een ander-talig gebied. Soms wat anders benaderd en toch geheel één-stemmig!

Tot mijn blijdschap is er een goede vertaling uitgekomen van deze drie belijdenisgeschriften van

Westminster (1648). Bij uitgeverij De Banier is deze goed leesbare vertaling verschenen onder de titel "Gewogen woorden", ingeleid door prof. dr. A. Baars en uit het Engels vertaald door zijn dochter mevrouw T. Tanis-Baars. Voor € 22,50 heeft u de belijdenis van de puriteinen in huis. Deze uitgave bestaat uit de drie binnen het Engelstalige gebied geijkte gereformeerde belijdenisgeschriften:

- De *Confessie van Westminster*, die totaal 33 hoofdstukken omvat: van hoofdstuk 1 over de Heilige Schrift tot en met hoofdstuk 33 over het laatste oordeel; elk weer met diverse Romeinse cijfers onderverdeeld. Met onder elke paragraaf veel Schriftverwijzingen. Bladzijde 57-108.
- De *Grote Catechismus van Westminster*, die bestaat uit 196 vragen en (lange) antwoorden met een uitgebreide schat aan Schriftbewijzen. Eigenlijk een uitvoerig catechetisch leerboek met als uitgangspunt de eerste vraag: 'Wat is het voornaamste en hoogste doel van de mens?' Met als antwoord: '...om God te verheerlijken, en zich eeuwig en volkomen in Hem te verlustigen'. De laatste vraag (196) luidt: 'Wat leert ons het slot van het gebed des Heeren?'

Bladzijde 109-188.

- De *kleine Catechismus van Westminster*, die bestaat uit 107 vragen met kortere antwoorden en minder Schriftverwijzingen. Het is dus een vereenvoudigde en aanzienlijk kortere versie van de Grote Catechismus, hoewel de structuur van beide geschriften vrijwel parallel loopt. Bladzijde 189-208.

Op de eerste 56 pagina's treft u aan: een korte intro, zeven interessante, inleidende hoofdstukken over respectievelijk: de historische context, de synode van Westminster, de Confessie, de Grote Catechismus, de Kleine Catechismus, theologische kenmerken, hoe deze belijdenisgeschriften zijn ontvangen en tenslotte een uitvoerige - natuurlijk meest Engelstalige - literatuurlijst. Ds. Baars schrijft terecht: 'De belijdenisgeschriften van Westminster worden wel beschouwd als de belijdenis waarin de gereformeerde confessievorming tot afsluiting komt. Men heeft ze ook de meest uitvoerige documenten van de gereformeerde kerken en van het protestantisme in het algemeen genoemd'. In een tijd van (meer) internationale contacten blijken ze de helderheid te dienen. Laten we er persoonlijk en kerkelijk ons nut mee doen!

v. A.

The Passion

Is er dan niets meer heilig?

Hebben wij als christenen nog iets dat voor ons heilig is?

Die vraag kwam heel indringend bij me op naar aanleiding van de opvoering van The Passion. Op donderdagavond 2 april vond in Enschede de vijfde opvoering van The Passion plaats. Het evenement trok 20.000 bezoekers en ruim 3.5 miljoen tv-kijkers. Welk tv-programma haalt zulke hoge kijkcijfers?

De opzet van de organisatoren was om via dit spektakel mensen in aanraking te brengen met de lijdensgeschiedenis van de Heere Jezus. Omdat er in ons land zoveel mensen niet meer weten wat Goede Vrijdag en Pasen inhoudt, wordt het evenement gezien als een mogelijkheid om mensen op een hedendaagse manier in aanraking te brengen met de Bijbelse boodschap van de kruisiging van Jezus.

Moet het ons allen geen zorgen baren dat zovelen in ons land inmiddels totaal vervreemd zijn van de Heere en Zijn Woord? Wie zal op deze vraag 'nee' durven zeggen? Niemand toch! En wie moet niet het hoofd buigen als het erom gaat om te getuigen van de enige Naam onder de hemel gegeven? Dan gaat er niemand vrijuit.

In het commentaar van donderdag 2 april in het RD werd daar ook op ge-

wezen: 'Het moet christenen immers ter harte gaan dat miljoenen onwetend zijn van het rijke Evangelie van het lijden en sterven van de Heere Jezus'.

Ook uit het commentaar blijkt duidelijke kritiek op het hele spektakelstuk. Het commentaar eindigt: 'Er is reden tot kritiek. Maar ze mag niet te gemakkelijk worden gegeven. Want wat doen de bezwaarde, veelal reformatorische christenen zelf om hun buurman voor Christus te winnen?'

Verbastering

Op één kardinaal punt wil ik graag wijzen, waar het juist bij dit evenement om gaat. Het gaat er hier niet zozeer om wat de een nog wel probeert te doen om zijn naaste te bereiken met het Evangelie en wat de ander nalaat. Als we zó naar dit evenement kijken, kom je terecht in een discussie die heen en weer gaat tussen 'enerzijds' en 'anderzijds'. En dan ligt de waarheid uiteindelijk ergens in het midden. Dan gaat de discussie over wat we voor ons geweten nog wel of niet meer kunnen verantwoorden.

Bij The Passion is echter een veel belangrijker punt in het geding: Mag je de geschiedenis van de Zoon van God, Die mens is geworden om als

Man van smarten te gaan lijden en sterven, zo 'opleuken' en verbasteren, dat er niets heiligs meer overblijft van de lijdensgeschiedenis? Is de kruisdood van Christus, Die in het Woord, vanwege de zonde van de Zijnen, getekend wordt als een smartelijke, smadelijke en vervloekte dood, zodanig weer te geven dat dagblad Trouw kopt: 'The Passion: voor elk wat wils'? Het lijdensverhaal is tot een spectaculaire muziekuitsvoering gemaakt waaraan BN-ers meewerken, ook al hebben ze niets met het christelijke geloof.

Volgens Trouw - in het commentaar op 4 april - is het opmerkelijk dat EO en KRO erin geslaagd zijn deze straatmusical tot stand te brengen. Het commentaar schrijft: 'Het is nog niet zo lang geleden dat dit ondenkbaar was'. Dat dit evenement zowel gelovigen als ongelovigen aanspreekt, wordt als volgt omschreven: 'De keuze om het publiek zelf betekenis te laten geven aan het verhaal, is daar uiteraard niet vreemd aan. Het past in een tijd waarin opgelegde dogma's niet meer werken'.

Pijn en verdriet

Dit is nu precies wat mij het meeste pijn en verdriet doet. Is er dan onder ons, christenen, niets meer heilig? Mag en kan alles geprofaniseerd worden waaraan het algemeen ongetwijfeld christelijk geloof zijn vastheid en zekerheid ontleent? Hebben wij als christenen nog iets dat voor ons heilig is?

Heilig betekent dat het ons pijn doet, dat het ons smart, wanneer het te grabbel wordt gegooid. Heilig betekent ook dat we het als een ontzaglijk kostbare schat willen bewaren. Heilig, omdat God heilig is en niet wil dat wij Hem anders dienen dan zoals Hij in Zijn Woord ons heeft geopenbaard.

De Heere Jezus antwoordt op de vraag van Pilatus: 'Zijt Gij dan een koning?' in Johannes 18: 'Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld'. En verderop: 'Hiertoe ben Ik gekomen en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat ik der waarheid getuigenis geven zou. Een iegelijk die uit de waarheid is, hoort Mijn stem'.

En die stem van Hem kan niet op de wijze van The Passion vertolkt worden door BN-ers, maar klinkt in en vanuit Zijn Woord tot ons. Alleen het Woord getuigt van Hem zoals Hij werkelijk is. En dat behoort heilig bewaard te worden.

Rijssen,

ds. A. Schreuder

Jubileum: Eben-Haëzer

Gomarus en Van Lodenstein vieren jubilea

Eben-Haëzer. *Als er ergens in de geschiedenis van het volk Israël reden was om een gedenksteen op te richten, dan was het wel in Mizpa in de tijd van Samuël. Het volk was onder de onderdrukking van de Filistijnen in de nood en de schuld gekomen. En dan komen ze bij de ziener, de profeet Samuël.*

Samuël doet in deze omstandigheden het beste wat er mogelijk is. Hij schrijft een biddag en een boetedag uit. Daar in Mizpa hebben het volk, de oudsten en de profeet gezamenlijk hun schuld voor het aangezicht van de Heere beleden. En de Heere heeft het kennelijk gezegend. Als dan de aanval komt en de Filistijnen vallen aan - God beproeft het geloof! - dan helpt de Heere op zo'n manier dat iedereen verwonderd is. Daarna dankt het volk de Heere: Eben-Haëzer. Bij deze steen wordt beleden: Tot hiertoe heeft ons de HEERE geholpen. Schuld belijden en boete doen bij een jubileum? Ja, want ons werk is vol tekort en zonden. Danken bij een jubileum? Zeker, want het is de Heere Die ons geholpen heeft. Hem past daarvoor alle lof en eer!

Twee scholen uit het reformatorisch middelbaar onderwijs vieren dit jaar hun 40-jarig jubileum. De Gomarus Scholengemeenschap in Gorinchem en het Van Lodenstein College in Amersfoort. Zeker iets om aandacht voor te vragen.

De scholen zijn beide opgericht in een tijd dat er werkelijk nood was. Ze zijn niet 'zomaar' gestart omdat we alles eigen moesten hebben en de overheid meewerkte. Nee, het was echt nood. En een gebedszaak. Als de eenheid tussen kerk, gezin en school in de Bijbelse leer en het leven daarop gegrond in het geding zijn (en dat was in de jaren '70 van de vorige eeuw het geval), dan is er grond voor stichting van een eigen school.

En heeft de Heere niet daadwerkelijk geholpen? Er kwam geld, er kwamen gebouwen, er kwamen leerlingen, er kwamen docenten, er kwamen in de loop van de tijd voor bepaalde vakken

eigen methodes, enzovoort.

Inderdaad, Eben-Haëzer. Tot hier toe heeft de Heere geholpen. En nog steeds helpt de Heere. Hem past daarvoor de dank. Het is tijd om ook nu een gedenksteen op te richten. En we vieren het jubileum. Elke school doet dat op zijn eigen manier. Een reünie, een verkoopmarkt, een herinneringsboek, een boek met bezinnende artikelen, een studiedag voor het personeel, een actiedag bestemd voor scholenbouw in Guatemala, enzovoort. Passende activiteiten.

Maar, terugkijkend, wat is nu het belangrijkste geweest in al die jaren en wat zal het belangrijkste moeten blijven? Dat is toch de bron, Gods Woord. Laten we daaruit de kracht en wijsheid blijven putten. Er zijn gelukkig nog veel leerlingen en docenten die vanuit die bron hun werk mogen doen. En die elke dag aan de Heere om wijsheid en kracht vragen om hun dagelijks werk zo goed mogelijk te kunnen doen.

Zijn er dan geen gevaren die de scholen bedreigen? Natuurlijk wel. Het is een steeds terugkerend patroon in de hele wereldgeschiedenis dat, als de Heere werkt, de duivel ook actief is. Hij probeert steeds het werk van de Heere in een verkeerd daglicht te stellen en af te breken.

Als Christen in de Christenreis van John Bunyan Paleis Sierlijkheid of

Twee scholen uit het reformatorisch middelbaar onderwijs vieren dit jaar hun 40-jarig jubileum. De Gomarus-scholengemeenschap in Gorinchem en het Van Lodenstein College in Amersfoort.

Lieflijkheid nadert, ziet hij twee leeuwen bij de ingang. Begrijpelijk dat hij bang wordt. Maar het is al zo donker dat hij niet kan zien, dat de leeuwen aan de ketting liggen. Dat moet hij van de portier horen. In de allegorie is het paleis de kerk van Christus op aarde. En zijn de leeuwen de vijanden die de kerk bedreigen. De ene leeuw de vijand van buiten en de andere leeuw de vijand van binnen? Het zou kunnen. Maar het belangrijkste: ze liggen aan de ketting. De Koning van de Kerk heeft alles in Zijn hand. Dat is een grote troost. Maar de beproeving door de vijanden kan soms wel veel worden.

Er wordt weleens gevraagd wat voor een reformatorische school de grootste vijand is. Wat is de grootste bedreiging? Ik denk dat het de relativering is. Langzaam worden normen en geloofswaarden afgevlakt. De waarde van Gods Woord? Jawel, maar mijn beleving is toch een andere. De orde van het heil? Ja natuurlijk, maar moet het allemaal zo dogmatisch? Aandacht voor uiterlijke zaken? Jawel, maar in het buitenland leven er christenen die over deze zaken toch anders denken en zij zijn ook christen?

Daarom is er maar een advies. Terug naar het onverkort buigen onder Gods Woord, de belijdenisgeschriften daarop gegrond en de normen en waarden die ons christelijk leven dienen te bestempelen. Terug naar uiteindelijk de kern van het Woord van God: Jezus Christus en Die gekruisigd. Dat leidt soms tot kruisdragen achter(!) Hem, maar soms ook tot zingen tot lof en eer van Hem Die de verlossing voor Zijn volk verdient heeft. Gelukkig zijn er leerlingen, personeelsleden, directieleden en leden van de besturen die zo mogen leven. Een wonder van Gods genade.

En als Samuël thuiskomt op die gedenkwaardige dag? Wat doet hij dan? Lees het maar na in 1 Samuël 7. Hij bouwt de HEERE een altaar. Persoonlijk dankt hij de Heere voor al Zijn weldaden! Zullen wij ook zo'n persoonlijke gedenksteen oprichten?

Tenslotte: Mogen we de taak die we als reformatorische scholen hebben in de toekomst blijven verstaan. Gods Woord is daar duidelijk in: *'Wij zullen het - Gods wonderen in het verleden - niet verbergen voor hun kinderen, voor het navolgende geslacht, vertellende de loffelijkheden des HEEREN, en Zijn sterkheid en Zijn wonderen, die Hij gedaan heeft'* (Ps. 78:4).

Scherpenzeel,

H. van Grol

Het Schatboek heeft duidelijk aangewezen de noodzaak van betaling van de schuld en het betrachten van een volkomen gehoorzaamheid aan Gods wet. Aan Gods gerechtigheid moet genoeg geschieden. Stap voor stap worden alle wegen, vanuit onszelf en vanuit enig ander schepsel, afgesneden. Het brengt tot de noodvraag in de ziel: wat moeten wij dan voor een Middelaar en Verlosser zoeken? (vraag 15) In het antwoord wordt gewezen op Zulk een Die een waarachtig, rechtvaardig mens is, en nochtans ook sterker dan alle schepselen, dat is, Die ook waarachtig God is.

Op dit moment gaat het Schatboek spreken over de leer van de Middelaar. Allereerst wijst het aan waarom deze leer zorgvuldig geweten moet worden:

1. Omdat ze het fundament en een korte samenvatting van de hele christelijke leer bevat.
2. Om de eer van God, opdat wij de rechtvaardigheid Gods kennen en tegelijk Zijn barmhartigheid prijzen, dat Hij ons Zijn Zoon gegeven heeft tot een Middelaar, en gewild heeft dat Hij voor ons een slachtoffer zou worden. Tegelijk moeten wij weten dat God de zonden niet lichtvaardig vergeeft, maar Zich daarover zo zwaar vertoort dat Hij die alleen vergeeft door de voldoening van Zijn Zoon.
3. Om onze troost en zaligheid, opdat wij, vertrouwend op deze Middelaar, van het eeuwige leven verzekerd zijn. Want deze Middelaar wil en kan ons het eeuwige leven geven en heeft ons Zelf Zijn wil geopenbaard.
4. Omdat deze leer door de ketters ten allen tijde zeer zwaar bestreden is en ook nu nog bestreden wordt.

Het is opmerkelijk dat het Schatboek Gods eer weer bovenaan plaatst. Daarna volgen de troost en zaligheid voor Gods kinderen. Deze volgorde wordt door Sion herkend en erkend. Hoe zouden ze ooit zalig kunnen wor-

Het is opmerkelijk dat het Schatboek Gods eer weer bovenaan plaatst. Daarna volgt de troost en zaligheid voor Gods kinderen.

den als dat in mindering zou komen op Gods eer? Juist dát, de noodzaak van het verheerlijken van Gods deugden, maakt in het zalig worden de Middelaar zo noodzakelijk.

Vervolgens gebeurt er iets opmerkelijks waar ik bijzondere aandacht voor wil vragen. Het Schatboek vraagt zich af waarom in déze Zondag over de Middelaar gesproken wordt en niet pas later in Zondag 23 over de rechtvaardigmaking. De leer van de rechtvaardigmaking handelt immers ook over het ambt van de Middelaar. We nemen nu eerst de letterlijke passage over uit het Schatboek:

‘Toch zijn het verschillende zaken om te leren wat en hoedanig de weldaad van de rechtvaardigmaking is, en hoe die aangenomen wordt, wat daar geleerd wordt, en te leren van Wie deze weldaad voortkomt en hoe die ons geschonken wordt, wat hier geleerd wordt. Als hier gezegd wordt: ‘De rechtvaardigmaking is een weldaad van de Middelaar’, en als daar gezegd

wordt: ‘De rechtvaardigmaking is de vergeving der zonden’, zijn dat verschillende stellingen.’

Duidelijk hebben onze vaders onderscheid gemaakt tussen Zondag 5 en 6 over de Middelaar en de rechtvaardigmaking en Zondag 23 over de rechtvaardigmaking zelf. Hier wordt geleerd Wie er voor deze weldaad heeft gezorgd, van Wie het komt. In Zondag 6 lezen we ook dat de Middelaar ons gegeven is tot wijsheid, rechtvaardigmaking, heiligmaking en volkomen verlossing. De rechtvaardigmaking wordt door God geschonken in de Middelaar. Daarom zegt het Schatboek ook: het is een weldaad van de Middelaar. Straks in Zondag 23 gaat geleerd worden wat en hoedanig de weldaad van de rechtvaardigmaking is en hoe deze aangenomen wordt. De schenking gaat aan de aanemening vooraf. Wat heeft deze uitdrukking oude papieren!

We horen hier echter meer in. Het Schatboek wijst op het verschil tussen de rechtvaardigmaking als een weldaad van de Middelaar enerzijds en als de vergeving van zonden anderzijds. In één zo’n zinnetje wordt zoveel gezegd wat Gods kinderen ook bevinden. Wanneer de Middelaar aan de ziel wordt geopenbaard als van God geschonken, zien ze in Hem álles wat tot zaligheid nodig is. Wat kunnen ze dan door het geloof het werk van de rechtvaardigmaking bij God in Christus zien én daar ook laten. Daar is hun werken opgehouden en is het Zijn werk alleen. En toch. Zondag 23 leert meer. Dáár wordt gesproken over de rechtvaardigmaking als de vergeving van zonden... in de toerekening van de weldaad zelf. Als we D.V. later over de rechtvaardigmaking het Schatboek willen laten spreken, zullen we zéker op dit stukje uit het Schatboek moeten terugkomen.

(wordt vervolgd)

Barneveld,

ds. D. de Wit

Zou u zo dringend genodigd worden om tot Christus te komen, als Zijn huis vol zou zijn?

Thomas Boston

Bijbelverspreiding: Commissie Dordrecht opgeheven... ...maar Gods werk gaat door!

Na 33 jaar is het werk van de Commissie Dordrecht tot een einde gekomen. In het onderstaande stukje kunt u lezen wat er in al die jaren achter de schermen is gedaan. Als Deputaatschap Bijbelverspreiding zijn we de mensen uit Dordt zeer erkentelijk voor de grote inzet, toewijding en trouw waarmee ze hun werk hebben verricht.

In een hartelijk samenzijn is onlangs afscheid van het bestuur genomen en is onze waardering ook tot uitdrukking gebracht. We hebben broeder A. Jobse gevraagd een bloemlezing samen te stellen uit de reacties die er vanuit Ghana gekomen zijn op de verzending van Bijbels en goede lectuur. Deze reacties hopen we t.z.t. te publiceren in De Saambinder of in Silas, het blad van het Deputaatschap Bijbelverspreiding dat binnenkort voor het eerst van de persen rolt. Eén ding is duidelijk: het werk is niet tevergeefs geweest. En het werk gaat door! Beter gezegd: Gods werk gaat door. Laten we daar ook om bidden. De geestelijke nood in Ghana is onverminderd groot. De belangstelling voor de gereformeerde geloofsleer groeit. Onze medewerkers in Accra krijgen de Bijbels en boeken niet aangesleept. En dat is nog niet alles. Op dit moment is het deputaatschap voorbereidingen aan het treffen om te komen tot online cursussen over de Bijbel en de Heidelbergse Catechismus.

Zonder uw steun kan de arbeid in Ghana, India en de verschillende Russisch-talige gebieden geen voortgang vinden.

Helpt u mee? Maak dan vandaag nog een bijdrage over op: NL81 RABO 0322 4223 29 t.n.v. Deputaatschap Bijbelverspreiding Gereformeerde Gemeenten. Bij voorbaat hartelijk dank!

Namens het Deputaatschap
Bijbelverspreiding,
ds. C. Sonnevelt

Op 1 april 1982 stond in De Saambinder een kadertje met een oproep namens het Deputaatschap Bijbelverspreiding om vrijwilligers te werven voor een project dat men wilde overnemen van Blythswood Tract Society in Schotland, bestaande uit het verzorgen van een schriftelijke bijbelcursus in het West-Afrikaanse land Ghana.

De oproep resulteerde, onder de bezielende leiding van secretaris ds. C. Harinck, in de oprichting van een commissie in Dordrecht die op 15 juni 1982 van start ging. Sinds die tijd heeft genoemde commissie ongeveer 325.000 poststukken uit Ghana behandeld en circa 90.000 Bijbels naar het land verstuurd. Medio 1992 werd ook het land zelf bezocht en werden pogingen aangewend om te komen tot het starten van een boekwinkel in de Ghanese hoofdstad Accra. De opening vond plaats op 24 november 1994.

Sinds 1998 zijn met een zekere regelmaat toerustingsconferenties in Ghana gehouden, waarbij in eerste instantie vooral oud-cursisten werden uitgenodigd, later ook voorgangers en andere personen. Een scala aan thema's, primair vanuit de Heidelbergse Catechismus, ingeleid door enkele van onze predikanten, passeerden de revue. Er was ook inbreng vanuit de commissie op de

conferenties in de vorm van historische lezingen.

Deze zomer zal de negende conferentie plaatsvinden waaraan Dordt nog zijn medewerking wil geven. Zijn dit verdiensten van de commissie of van het deputaatschap als we dit zo opsommen? Dat zou getuigen van verwerpelijke hoogmoed. De Koning van de Kerk heeft het in Zijn voorzienigheid zo bestuurd dat dit werk ter hand genomen mocht worden en Hij zal er ook voor zorgen dat het niet zonder vruchten geweest zal zijn. Want Zijn Woord zal niet ledig tot Hem wederkeren, maar het zal doen wat Hem behaagt.

Het doet ons in zeker opzicht verdriet hier te moeten meedelen dat, in overleg met het deputaatschap, recent is besloten om de commissie in Dordrecht op te heffen. De laatste jaren werd de commissie geconfronteerd met een drastische neergang in het schriftelijk cursuswerk, waardoor medio 2012 deze activiteiten gestopt moesten worden. Het wachten is nu op een online cursus. Gedachtig dat er wellicht ook jongere mensen zullen zijn om dit in de toekomst op te pakken en ook wetend dat de zaak van het Koninkrijk in Ghana zijn voortgang mag hebben middels het werk van de boekwinkel, hebben wij als bestuur van de commissie in Dordrecht gemeend onze opdracht te moeten en mogen teruggeven.

Met dankzegging aan de vele vrijwilligers die de afgelopen jaren hun schouders hebben gezet onder de uitvoering van onze taakstelling, zowel wat het verzendwerk in de gemeente Dordrecht als wat het corrigeren van de vele lessen door mensen in den lande betreft, leggen wij onze taken hierbij neer.

Namens de Commissie Dordrecht,
K. Gertenbach, *voorzitter*
A. Jobse, *secretaris*

Het brood en het water waardoor de Heere de zielen in de woestijn voedt, is Zijn Woord. Maar ook dit brood moet Hij ons eerst door de Heilige Geest toebereiden en smakelijk maken, geroosterd moet het zijn, en het water als het ware in een kruik bewaard moet ons zo voorgezet worden, dat wij zeggen kunnen: Zie, voor mij is dit ingeschonken, dan pas gaat men eten en drinken.

E.W. Krummacher

BOEKENNIEUWS

**“Het Hoge priesterlijk gebed”,
ds. J.J. van Ekeveld; uitg. Den Hertog,
Houten; ISBN 978 90 331 2561 4; 175
pag.; € 21,50.**

Van de hand van ds. J.J. van Ekeveld verscheen een nieuw boek met veertien overdenkingen over het Hoge priesterlijk Gebed uit Johannes 17. Deze overdenkingen volgen vers voor vers de rijke inhoud van dit gebed. Elk hoofdstuk is een weergave van een preek die onze broeder heeft gehouden in een serie Bijbellezingen. Daarom zijn deze overdenkingen niet alleen zeer geschikt voor persoonlijk gebruik maar ook in de leesdiensten. Aan het eind van het hoofdstuk treffen we daartoe ook een Schriftlezing en enkele te zingen Psalmen aan.

Uit de evangeliën weten we dat Jezus veel heeft gebeden. Hij zocht vaak de eenzaamheid op om het aangezicht van Zijn Vader te zoeken. Nergens anders dan in Johannes 17 vinden we zo'n lang en uitvoerig gebed van de Heere Jezus. Terecht wordt gezegd dat wij hier de binnenkamer, het bidvertrek, van de Heere Jezus betreden. Daarbij mag diepe eerbied ons vervullen. Dat wordt ook geproefd in deze overdenkingen. Wie zal de diepte kunnen peilen van de liefde van Christus. Hij bidt tot Zijn Vader Die Hem gezonden heeft. Als Hoge priester staat Hij gereed om Zichzelf op te offeren. Het was immers het beslissende uur. Hij moet de prijs van de verlossing van zonde en schuld gaan betalen.

Biddend draagt Hij al de Zijnen aan de Vader op. Hier moet het geloof zeggen: 'Zodanig een Hoge priester betaamde

ons'. Een Hoge priester Die Zelf het offer wil en moet zijn. Die niet ophoudt te bidden. 'Hier horen wij er iets van hoe Hij voor de Zijnen bidt. Hij bidt dat de Vader hen bewaart voor de boze. Hij bidt dat ze geheiligd zullen worden in de waarheid. Hij bidt dat ze allen één zouden zijn. Hij bidt dat ze eeuwig bij Hem zullen zijn. Wat ligt er toch een rijkdom in die Jezus, Die altijd bezig blijft ten nutte van Zijn Kerk!'

De overdenkingen geven veel praktisch, geestelijk onderwijs. Onze broeder heeft de gave om op een duidelijke manier de zaken naar voren te brengen. Daarbij treffen we gepaste citaten van Augustinus, Calvijn en anderen aan. Steeds klinkt het tere, bevindelijke leven van het geloof, het werk van de Heilige Geest in vermaning en vertroosting, vanuit hetgeen de Schrift hier leert. Daarbij staat Christus centraal. 'Het is waar dat Hij de enige Zaligmaker is; buiten Hem is er geen. Het is waar dat Hij de volkomen Zaligmaker is;

bij Hem is alles te verkrijgen wat u nodig hebt om met God verzoend te worden. Het is waar dat Hij de gewillige Zaligmaker is, Die gewillig is om melaatse zondaren te reinigen. Het is waar dat Hij de Christus is; de Profeet, Die zondaren die niet weten hoe het moet, onderwijst in de weg der zaligheid; de Priester, Die het offer der verzoening heeft gebracht en Die nog altijd de biddende Hoge priester is bij de Vader; de Koning, Die het hardste hart overwinnen kan, ook uw hart, en die Zijn gemeente vergadert uit alle volken'. In het Hoge priesterlijk Gebed komen we uit bij de bron en fontein van de zaligheid: 'dat is het geven van de Vader'. De Vader heeft Zijn lieve Zoon gegeven van eeuwigheid om Borg en Zaligmaker te zijn. De Vader heeft de uitverkorenen aan Christus gegeven opdat Hij ze verlossen zou met de prijs van Zijn bloed. En Christus geeft door de wondere werking van Gods Geest het nieuwe leven, geloof, bewaring bij de verworven verlossing. Hij geeft het eeuwige zalige leven: 'Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt'.

De schrijver spreekt merkbaar graag van 'de eeuwigheidsdiepten van God', van de dierbaarheid van Christus en van de noodzaak om in Hem geborgen te zijn. Van harte ter lezing en overdenking aanbevolen!

Moerkapelle,

ds. W. Harinck

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen

Te Hilversum,
ds. A. Vermeij te Nieuw-Beijerland.

Bedankt

Voor Barneveld-Zuid, ds. E.C. Adams te Corsica, South Dakota (VS).
Voor Oud-Beijerland,
ds. L. Blok te Gorinchem.
Voor Wageningen,
ds. G. van Manen te Elspeet.

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2014

* Pag. 182, gemeente EDE.

Scriba is nu: B.J. Jelier, Nieuweweg 44,
6744 PM Ederveen, tel. (0318) 507735,
e-mail: scriba@gergemedede.nl
Toevoegen: Regeling preekbeurten:
L.P. de Looft, Jasmijnstraat 33,
6744 AN Ederveen, tel. (0318) 574131,
e-mail: lpdellooff@kliksafe.nl

* Pag. 337, gemeente RIJSSEN-WEST.

Het juiste adres van de wnd. scriba, I. Boogaard, is: Gravenstraat 4, 7461 TN Rijssen (betreft correctie van postcode). Zijn e-mailadres is gewijzigd in: scriba@gergemrijssenwest.nl

* Pag. 350, gemeente SCHERPENISSE.

Toevoegen: Regeling preekbeurten:
N. Rijstenbil, Scaldisstraat 31, 4694 ER Scherpenisse, tel. (0166) 662883.

*Het is een groot voorrecht,
ja, een grote zegen, dat ons hart in
benauwdheid op de Heere
kan vertrouwen.*

Matthew Henry

BERICHTEN

■ ORGEL- EN ZANGBIJEENKOMSTEN

Bodegraven

Orgel- en samenzangavond op zaterdag 25 april, aanvang: 19.30 uur, in de Bethelkerk van de Geref. Gemeente te Bodegraven, Dronensingel 2, m.m.v. Gerben Mourik die een oranjeconcert hoopt te geven. Opening door ouderling van die gemeente. Collecte o.a. voor het orgelfonds.

Ede

Bevrijdingsconcert (met veel samenzang), georganiseerd door de activiteitencommissie van de Geref. Gemeente te Ede op **vrijdag 17 april**, aanvang: 20.00 uur, in de Petrakerk te Ede, met als organist Peter Eilander. Dhr. A. Kok zal iets vertellen over de oorlogshistorie en de bevrijding van Ede e.o. Collecte voor het bouwfonds.

Goes

Oranjezangavond op **maandag 27 april**, aanvang: 19.30 uur, in de Grote of Maria Magdalenakerk te Goes, m.m.v. mannenkoor Elim, strijkorkest Lichtus en verschillende instrumentalist. Opening en sluiting door ds. A.J. de Waard. Toegangs-prijs: € 5,-, kinderen t/m 12 jr. € 1,-.

Gouda

Zangavond (met CD-presentatie) op **vrijdag 17 april**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Gouda, Nieuwe Gouwe Oostzijde 2b, m.m.v. kinderkoor Jong Sursum Corda, jongerenkoor Jesaréla en enkele instrumenta-listen.

Hasselt

Psalmzangavond met bovenstem op **zaterdag 25 april**, aanvang: 19.30 uur, in de Stephanuskerk te Hasselt. Martin Weststrate begeleidt de samenzang. Student W. Mouw heeft de leiding en verzorgt een meditatie. Collecte voor Theologische School Gereformeerde Gemeenten. Zie voor meer informatie: www.naarhetconcert.nl

Yerseke

Zangavond op **zaterdag 25 april**, aanvang: 19.00 uur, te organiseren door de buscommissie van de woonlocaties De Boog, Beukelaar en Rondas uit 's-Graven-

polder, m.m.v. jeugdkoor David uit Yerseke, orgel Jacco Goud, het Siloahkoor en orgel Johan Verdonk. Het Siloahkoor bestaat uit bewoners van de bovengenoemde woonlocaties. Ook mogen de kinderen, vrienden en vriendinnen met een beperking meezingen. Leiding: ds. C. van Krimpen. Opbrengst is voor aanschaf nieuwe rolstoelbus.

Zwijndrecht

Kinderzangmiddag n.a.v. 70 jaar bevrijding, op **zaterdag 18 april**, aanvang: 14.30 uur, in de Eben-Haëzerkerk te Zwijndrecht, Burg, Jansenlaan 37, m.m.v.: de kinderkoren: Hosanna uit Dordrecht, Laat het klinken te Puttershoek, De kleine Lofstem te Zwijndrecht en enkele instrumentalist. Vrije vertelling voor de kinderen. Algehele leiding: ouderling B. Keijzer. Collecte voor Deputaatschap voor Israël.

■ MUZIEKCURSUS BZGG

De Bond van Zangverenigingen van de Gereformeerde Gemeenten wil, bij voldoende belangstelling, in september een muziek cursus starten voor beginners. Uitgebreide informatie is te vinden op de website www.bzgg.nl.

■ FAIR TE OUDDORP

De vrijwilligers van het diaconaal gastenhuis de Oase te Ouddorp organiseren een fair (incl. rommelmarkt) op **zaterdag 18 april**, van 9.30-16.00 uur, op het bedrijf van kwekerij Klepper, Oudelandseweg 27, aldaar. Ook voor de kinderen zijn er activiteiten. Info: www.diaconaalgastenhuisdeoase.nl

■ VERKOPING TE SCHERPENISSE

Verkoping op **zaterdag 18 april**, van

10.00-16.00 uur, in het veilinggebouw, Veerdijkseweg 6, Scherpenisse. Opbrengst is t.b.v. De Schutse.

■ HEEFT U NOG ZIN OM EEN WEEK OF EEN MIDWEEK WEG TE GAAN?

Als echtpaar of als alleenstaande? U bent hartelijk welkom op onze vakantieweken! De leiding is in handen van twee echtparen, die meegaan als uw stafleden. Er is volop gelegenheid om de omgeving te verkennen. Binnen het ontspannende programma, waaronder een dagje uit met de bus, is er ook ruimte voor bezinning rondom Gods Woord. Deze weken zijn voor senioren die **voldoende zelfstandig en redelijk mobiel** zijn. Onze week naar Lunteren is volgeboekt. Er zijn nog plaatsen beschikbaar in:

Ede in Hotel "De Bosrand" (midweek!)

13-17 juli: € 380,- (eenpersoonskamer toeslag € 20,-).

Driebergen in Hotel "Bergse Bossen"

15-22 augustus: € 590,- (eenpersoonskamer toeslag € 25,-).

Voor verdere informatie kunt u de folder bekijken op de website van de vrouwenbond www.vakantiewekenvbagg.nl en kies voor 50+.

Opgave: mw. Bussink-Verhage, tel. 0318-552969 of cv50.deelnemersadministratie@vrouwenbondgergem.nl
Commissie Vakantieweken 50+

■ KERKHISTORISCHE WANDELINGEN DOOR MIDDELBURG

Kerkhistorische wandeling met herinneringen aan ds. B. Smytegelt op de volgende data: **2 mei** (14.00 uur) en **17 juni** (18.30 uur). Groepen kunnen een aparte afspraak maken. Start: voor het oude Stadhuis op de Markt. De wandeling met gids voert langs een twintigtal plaatsen waar kerken staan of stonden. Info en aanmelding: P.C. Beeke, 0118-633828 / p.c.beeke@klikSAFE.nl

De opbrengst (vrijwillige bijdrage) is geheel bestemd voor de Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 19 APRIL 2015

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds.

J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. M. Karens; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 17.00 uur ds. K.

Boeder; Arnhem 15.00 uur ds. F. Mulder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. F. Mulder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Bodegraven 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 14.00 uur ds. S.W. Janse; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur ds. L. Terlouw; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Delft 17.00 uur ds. M. Golverdingen; Deventer 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Dinteloord 10.00 en 18.30 uur stud. W.A. Zondag; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede 18.30 uur stud. H. van der Heiden; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 19.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhui-zen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Enter 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. A. Vermeij; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. M. Golverdingen en 15.30 uur ds. W. Harinck; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 17.00 uur ds. G.J.N. Moens; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Herkingen 14.30 uur ds. J. IJsselstein; Hilversum 15.30 uur ds. A. Verschuure; Hoedekenskerke 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Hoofddorp 9.30 en 16.00 uur stud. M.H. Schot; Hoogvliet 16.00 uur ds. A.J. Gunst; Houten 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kamperland 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Kapelle-Biezeling 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Katwijk aan Zee 10.00 en 17.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kortgene 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. G. Beens; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 18.30 uur stud. M.H. Schot; Lelystad 10.00 en 15.30 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Marknesse 19.30 uur ds. J.B. Zippro; Meeuwen 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur

ds. G.J.N. Moens; Melissant 15.00 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 19.00 uur ds. G. Clements; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwerter Aa 19.00 uur ds. W. Visscher; Nieuwerkerk 15.00 uur stud. W.A. Zondag; Nijkerk 18.30 uur ds. A. Schot; Nisse 9.30 en 14.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. E. Bakker; Oostburg 16.00 uur ds. C. Harinck; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 15.00 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; Oostvoorne 10.00 en 18.00 uur stud. H. Brons; Oud-Beijerland 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Ouddorp 14.30 uur stud. H. Brons; Oude-Tonge 10.00 uur ds. J. Driessen en 15.00 uur ds. P.D. den Haan; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. J. IJsselstein; Rijssen-Noord (in de Zuiderkerk) 11.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.00 en 15.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 19.00 uur ds. L. Blok; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. G. Pater; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. C. Harinck en 19.00 uur ds. W. Silfhout; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Sint Annaland 14.30 uur ds. J. van Belzen; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. C. van Krimpen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur stud. H. van der Heiden; Veen 15.00 uur ds. P. Mulder; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 19.00 uur ds. M. Joosse; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds.

B. van der Heiden; Wierden 18.30 uur ds. A. Schreuder; Woerden 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Zoetermeer 10.00 uur ds. H. Paul; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. M.J. van Gelder; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

■ DINSDAG 21 APRIL 2015

Brakel 19.30 uur ds. J. van Belzen; Kamperland 19.30 uur ds. M. Karens; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. C. van Ruitenburg; Nieuwdorp 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; Nieuwerter Aa 19.45 uur ds. G.M. de Leeuw; Ouddorp 19.30 uur ds. M. Joosse; Soest 19.30 uur ds. W. Silfhout; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Uddel 19.30 uur ds. G. van Manen; Urk 19.30 uur ds. A. Schot.

■ WOENSDAG 22 APRIL 2015

Aalst 19.30 uur ds. J. van Laar; Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Barneveld-Centrum 19.30 uur (H.D.) ds. D. de Wit; Berkenwoude 19.30 uur ds. L. Terlouw; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Hilversum 19.45 uur ds. P. Melis; Hoogeveen 19.30 uur ds. C. Hogchem; Melissant 19.30 uur ds. M. Mondria; Naaldwijk 19.45 uur ds. S. Maljaars; Nieuw-Beijerland 19.30 uur (bidstond) ds. G.J. van Aalst; Nijkerk 19.30 uur ds. J. van Belzen; Oosterend 19.00 uur ds. J.J. van Eckeveld; Opperdoes 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Oudemirdum 19.30 uur ds. G. Beens; Poortugaal 19.30 uur stud. M.H. Schot; Rilland-Bath 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. S.W. Janse; Scherpenisse 19.30 uur stud. H. Brons; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Annaland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Veenendaal 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. A. Schot; Wageningen 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. E. Bakker; Yerseke 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

■ DONDERDAG 23 APRIL 2015

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. G. van Manen; Barneveld-Centrum 14.00 uur (huw. bev.) ds. D. de Wit; Boskoop 19.30 uur ds. K. Boeder; Houten 19.45 uur (voor de zending) ds. G.W.S. Mulder; Kampen 19.30 uur ds. J. IJsselstein; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. M. Mondria; Oude-Tonge 19.30 uur ds. L. Blok; Puttershoek 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Sliedrecht 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Zwijndrecht 19.30 uur ds. C.J. Meeuse.

■ VRIJDAG 24 APRIL 2015

Barneveld-Centrum 14.30 uur (huw. bev.) ds. D. de Wit; Gouda 14.00 uur (huw.

bev.) ds. G. Clements; Nunspeet 14.15 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Zwijndrecht 14.15 uur (huw.bev.) ds. B. van der Heiden.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 19 APRIL 2015

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden

(Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

Te huur in Nunspeet
2/4 pers. chalet met cv. Meiweek en zomervakantie nog vrij.
Info: www.anneroos-nunspeet.nl of tel. 0341-750380.

Oranjezangavond Maartenskerk Zaltbommel
Koningsdag, maandag 27 april

Gemengd Koor Yerseke Dirkslands Mannenkoor
Pieter Heykoop, Jan Hoek orgel
Opening/sluiting ds. C. van Krimpen

Aanvang 19:30 uur
Toegang vrij
Collecte Dep. Evangelisatie

Zuna t.h. vak. woning:
april € 90,- excl. p/w. Tevens hoogseizoen nog wat beschikbaar.
www.vakantieoordholsappel.nl
of tel. 0548-512790.

Te huur: gezellig 2 pers. chalet in AAGTEKERKE vlak bij het bos en strand. Incl. fietsen, wasmachine en linnengoed. Tel. 06-23966441.

Gezocht tijdelijke woonruimte / kamer(s) voor 1 á 2 personen in Kampen of omgeving.
Vanaf DV half mei voor ong. 4 maanden. Tel. 06-23 99 07 04.

MUZIEKCURSUS BZGG
De Bond van zanger. der Ger. Gem. wil in sept. een muziekcursus starten voor beginners.
Meer info: www.bzgg.nl

Te huur 1 à 2 pers. huisje, landelijk gelegen. Kijk op www.rijnwaard-waardenburg.nl of bel: 06 53933283.

www.APELDOORNSHUIS.nl
Te koop: mooi half vrijstaand huis met 3 slaapkamers. Dichtbij kerk en scholen. Prijs: € 172.500,00.
Info: 06 - 32 275 143

Exclusieve handgemaakte (bruids)hoeden en doppen.
Het veranderen van uw zomer- of winterhoed.
Gerdien ten Hove - Voortman
Valkseweg 247
3771 SG Barneveld
T 0342-418130
M 06-17558559
E hoedenatelier@solcon.nl
Bezoek op afspraak

ADVERTENTIES

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor akoestische vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

T.h. ruime **vakantiewoning** in natuurlijke omgeving **Veenendaal** (3 sl.k.). Voor inl. 06-12448849

Vakantie Oostenrijk:
Te huur: luxe Chalet en Appartementen 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm / Zell am See,
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Boekhandel
De ZONNEBLOEM
Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Vanaf verschijning is de **Bijbel met uitleg** in onze winkel ruim op voorraad.

In de **MEIVAKANTIE** met familie of vrienden naar het Sauerland? Kijk voor ruime vakantievilla's (7-13-17 pers) bij WINTERBERG op www.gend-recreatie.com (ook voor minder validen) 30% kort. bij aankomst voor 30-4-15

Ontdek de prachtige natuur in de Zwitserse Alpen. Houd u van wandelen, klimmen, e-biken of rust? En stelt u comfort op prijs? Te huur: 8-persoons vakantieverblijf in Fiesch, Wallis. Voor info: www.residencefiesch.nl of bel D. van Dieren: 038-3855121.

Komt u ook kamperen op Camping Weijdehorst in Uddel?

We hebben ook plaats voor jvgroepen, voor de feestdagen hebben wij hiervoor een speciaal tarief. Wilt u de sfeer proeven, bekijk dan de foto's en video op onze site. Kijk voor onze aanbiedingen op www.weijdehorst.nl of bel 0577-402520.

Wilt u in Elspeet wonen?
Kijk op www.tomassenvastgoed.nl

T.h. vakantiewoning in ZEELAND.
www.boerderijvakantiezeeland.nl
Ouderen genieten bij ons van de rust en kinderen vinden het erg leuk om het boerderijleven mee te maken. Week 19 t/m 21, 29 t/m 34 bezet.

Op vakantie naar Canada? Kijk op www.CanadianHolidayRentals.ca voor **accommodaties en autoverhuur** in British Columbia, Alberta en Ontario.

Te huur in **Garderen**:
mooie ruime **vakantiebungalow**,
grenzend aan het bos.
V.a.g.v., 10 pers., wifi aanwezig,
www.bungalowwingarderen.nl
Voor info: 0180-313155
of 06-38204213.

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

ES Vakanties
Vakanties in eigen sfeer

Voordelig met het hele gezin in eigen
sfeer naar zon, water en bergen?
Voor € 495,- all-in per week staat
uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en
animatieteam voor jong en oud.
Info: www.es-vakanties.nl
of bel 055 3030083.

Zeeland: welkom op onze gezellige
boerderijcamping Bruinisse.
7-pers. SAFARITENT / stacaravans.
Veel mogelijkh. voor kinderen, wifi.
Ook stalling! www.dewelblok.nl
tel. 0111 - 48 25 23.

Kamer te huur in vrijstaande woning
te **Barneveld**. Op 500 mtr vanaf
station. Meer informatie?
Bel naar 06-50487465, b.g.g.
jantine@hardemanisolatie.nl

Te huur op **Camping de Beukenhof**
(Dr): stacaravans en chalets voor
4, 6 en 10 pers. Tel. 0528-331246.
www.campingdebeukenhof.com
Ook gevraagd pabo studenten die
recreawerk willen doen
op de camping.

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Vakantie in de Pfalz?
Twee ruime vakantiewoningen
beschikbaar in de overweldigende
natuur van het Nordpfalzerbergland:
uitgestrekte wandel- en fietspaden
in de directe omgeving, historische
plaatsen als Heidelberg, Trier, Worms
en Frankenthal op dagtocht afstand.
Rust, natuur en cultuur. Meer
informatie:
fam. Moussault, www.beth-etham.de
of onder tel.nr. 0049-6385-92 555 77
(Nederlandstalig)

STEPHANUSKERK HASSELT

PSALMZANGAVOND

met bovenstem
Martin Weststrate, orgel

Algehele leiding
student (GG) W. Mouw

D.V.
ZATERDAG
25 APRIL
19.30 uur

www.naarhetconcert.nl

Belangenbehartiging

Waarde en behoud van de reformatorische
identiteit
Vertegenwoordiging bij de overheid
Juridische zaken
Huisvesting

Advies

Financieel beleid
Human Resource Management
Benoeming en ontslag

Administratieve diensten

VGS vereniging voor
gereformeerd
schoolonderwijs

www.vgs.nl

Kastanjelaan 10 2982 CM Ridderkerk (0180) 44 26 75

Reformatorische Psychologenpraktijk Nederland

Wij bieden identiteit bewuste hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen met o.a.:
 Relatieproblemen, Opvoedingsvragen, Gedragsproblemen, Traumatische ervaring(en), Gezinsproblemen, Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen), Arbeidsproblemen, Autisme Spectrum Stoornis

Plantageweg 5, 2951 GN Alblasterdam
 078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
 Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

Houtsnijwerk.nl

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
 Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Annette van Maaren (Msc.)
 Reformatorisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
 Montfoort Gouda
 0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl
 Psychologische Hulpverlening

Voor een zorgzame begeleiding

Koster
 Begrafenisonderneming

Barneveld,
 Scherpenzeel e.o.
 A. Koster
 Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
 3925 CD Scherpenzeel
 Centraal nummer (24 uur):
 033 277 0555

Agathos

- Nette **hulp** bij het **huishouden** voor vader?
- Beter omgaan met uw zoon met **autisme**?
- Weer een **gezellige gezinsmaaltijd**?
- Hulp bij het **douchen** voor uw moeder door een bekwame verzorgende?
- **Mantelzorg** ondersteuning?

Agathos is een reformatorische organisatie en biedt zorg en hulp aan iedereen die dat nodig heeft.

(010) 26 40 777
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos is onderdeel van Lelie zorggroep (leliezorggroep.nl).

Gratis dinercheque!
Trouwkostuum.com
 bij Klein Kleding

Psychologenpraktijk Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
 T 0180 - 42 69 55
 E info@psychbrouwer.nl
 I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Ervaring met: scholen, kerken, bedrijven en instellingen door het hele land.

VAN RIJN
 BRANDBEVEILIGING B.V.
 VEILIGHEIDSOPLEIDINGEN B.V.

Controle en onderhoud van: Brandblussers • Brandkranen
 Brandslanghaspels • Drogge blusleidingen • Verbandtrommels
 Nood- en vluchtweigverlichting • AED

Opleidingscentrum: BHV • EHBO / kinder EHBO
 Reanimatie & AED • VCA Communicatie
 Kleine blusmiddelen • Ontruimingsoefening

088 112 9999
www.vanrijnbrandbeveiliging.nl

Van Manen
 timmerbedrijf

kerkbanken
 bankstofferling
 kansels
 doopvonts
 lessenaars
 collectezakken

Timmerbedrijf Van Manen B.V.
 Puurveenseweg 47 | Kootwijkerbroek
 t (0342) 44 29 60
www.timmerbedrijfvanmanen.nl

De Saambinder
 Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
 ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
 Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
 tel. 0186-576990, fax 0186-575105
 e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
 Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
 tel. 010-5017707
 e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
 Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
 tel. 0180-420865, fax 0180-423583
 E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
 postbus 608, 3440 AP Woerden,
 tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
 e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
 postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
 tel. 078-6912899, fax 078-6919536
 e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,15 per mm.
 Familieberichten € 0,40 per mm.
 Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
 Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
 postbus 608, 3440 AP Woerden,
 tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
 e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
 voor Nederland: € 13,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
 voor het buitenland:
 € 26,- per jaar + extra portiekosten.
 Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
 St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
 e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Fides
praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

Begrafenisonderneming **De Jongh** H. de Jongh
P.H. van der Leer
D.D.E. Melieste

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begravenissen.

Wij zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam **0184 - 611154**
Waardenburg **0418 - 652039**
Werkendam **0183 - 701017**
Papendrecht **078 - 8200399**

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Begrafenisverzorging Janssen

Dag en nacht bereikbaar op
0113 - 33 09 36

Dienstverlening in geheel Zeeland

Wilsbeschikking
"Zo wil ik het. Als mijn sterven daar is."
kunt u bij ons aanvragen.
www.begrafenisverzorging-janssen.nl

 Havikskruid 10
4421 MN Kapelle
06. 53 23 73 20

Wij verlenen geen medewerking aan het verzorgen van crematies.
Daarin zijn wij uniek in regio De Bevelanden

Voor Verantwoorde Boeken!
www.derooboeken.nl
078-6124081

begrafenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

 P.N. den Hollander
T. den Hollander
Tel. 010 - 4600509
www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

AKTIE bv

Brand- en inbraak-
Telecommunicatie
Airconditioning
CV-onderhoud
Ventilatie
Elektra
Loodgieterij

Koeling in uw Kerk(gebouw)
Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen
Advies en installatieburo
Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

Dorst
BEGRAFENISVERZORGING

Molenpad 4
4696 BP Stavenisse
Telefoon: 0166 - 69 74 38
Mobiel : 06 -10 64 28 07
www.dorstbegrafeniszorg.nl

Wij verzorgen alléén begravenissen

Luxe safaritenten met 3 slaapk.,
keuken, badk. Veluwe en Drenthe.
Korting voor RD-lezers!
www.sfeertent.nl, 055-2 602 602.

NIEUWE UITGAVEN - ZOJUIST VERSCHENEN

W. DROOGERS
Gij liet door heerszucht ons vertreden
Meester Droogers vertelt over zijn persoonlijke herinneringen aan de oorlogsjaren. Met Woord vooraf van ds. G.J. van Aalst.
107 blz. geb. 33126796
14,90

B. HOOGHWERFF
Een dominee voor het vuurpeloton
Ds. J. Kars, een bevindelijk predikant, zat in het verzet. In 1942 werd hij door de bezetter gefusilleerd.
189 blz. geb. 33126840
18,50

B.S. VAN GRONINGEN
Vragen naar de weg
Als je op een kruispunt staat.
In dit boek nemen we je mee naar een betrouwbare gids: de Bijbel.
ca. 96 blz. p.b. 33126789
ca. **11,50**
verschijnt binnenkort

DS. P. VAN RUITENBURG
De zin van mijn leven
Soms voelt het leven zo leeg en nutteloos.
Maar wat zegt de Heere Zelf over dit leven?
95 blz. p.b. 33126864
9,90

Den Hertog uitgeverij

Elzenkade 6 - Houten
Postbus 150, 3990 DD Houten
Tel. (030) 637 34 34

E-mail: boeken@hertog.nl
www.hertog.nl
info: www.uitgeverijdenhertog.nl

AL ONZE UITGAVEN ZIJN
OOK IN UW BOEKHANDEL
VERKRIJGBAAR